

OPETUSTILANTEEN SUUNNITELMA – OHJEET 2012

Tutkimusongelmat

Opettaja kirjaa tähän kysymysten muodossa ongelmat, joihin oppitunnilla haetaan ratkaisua. Ongelmien tulee olla sellaisessa muodossa, että ne voi tarvittaessa esittää sellaisenaan oppilaille. (Jos tunti rakentuu kollaboratiivisesti tutkivalle oppimiselle, oppilaiden pyrittävä selvittämään ongelmat itse, jolloin opettaja voi tunnin aikana täydentää lomaketta ongelmien osalta)

Suunnitelmassa huomioitava aiempi tieto

Muistutus kokonaisuudesta, johon suunniteltavan oppitunnin aihe liittyy. Ts. aiempi tieto/käsitteet, jotka toimivat pohjana oppilaan adaptaatioprosesseille. (Ottettava huomioon myös oppilaiden mahd. naiivit teoriat) Opettaja kirjaa avainsanat, jotka helpottavat hänen scaffolding-toimintaansa. Tämän kohdan hyöty maksimoidaan kun opettaja tuntee käsitteet ”scaffolding”, ”lähikehityksen vyöhyke” sekä ”konstruktivismi”. Suunnitelmaan on lisättävä myös ennalta arvioidut eteen tulevat ns. oppimista vaikeuttavat kohdat. Kytkeä arkipäivään edesauttaa oppilaiden motivaatiota. (Ankkurointi)

Avainkäsitteet

Tähän kirjataan käsitteet, jotka liittyvät läheisesti tutkimusongelmiin ko. oppitunnilla. Käsitteiden on oltava kytköksissä oppilaiden aiempaan käsitteelliseen tietoon aiheesta tehokkaan käsitteellisen oppimisen maksimoimiseksi.

Resurssit

Tähän kirjataan kaikki suunnitellut resurssit (fyysiset ja älylliset välineet, tilat, ym.), joita oppitunnin aikana tulee käyttää, jos mahdollista, kronologisessa järjestyksessä. (Tai muuten helppoiten tulkittavissa olevassa järjestyksessä)

Tunnin käsikirjoitus

Tähän kirjataan tunnin vaiheet pääpiirteissään ja kronologisesti (Aikataulukus sisällytetään tähän, tällöin ei aika-saraketta tarvita erikseen.)

Seuraavat kohdat tulee suunnitella siten, että ne liittyvät toisiinsa

Oppimis- ja kasvatustavoitteet

On yksi tärkeimmistä osioista taulukossa. Opettaja kirjaa sekä kasvatukselliset, että opetukselliset tavoitteet samaan ruutuun, koska niiden erottaminen toisistaan ei ole järkevää. (vie turhaan opettajan energiaa, kun joutuu pätkäilemään, mikä tavoite on kasvatuksellinen ja mikä opetuksellinen – raja on todella häilyvä). Tärkeintä on opetussuunnitelmaan pohjautuvien tavoitteiden tiedostaminen ja yhdistäminen toimintaan.

Keinot, joilla tavoitteisiin päästään.

Oppiaines ja sisällöt sisältyvät yleensä opetus- ja toimintatapoihin ja siksi ne kirjataan tässä samaan ruutuun. Opettaja kirjaa tähän käytännön keinot, joilla tavoitteisiin päästään. (opetusmallit)

Opettajan rooli / Vuorovaikutus

Onko opettaja oppimisen tukija, ohjaaja, opettamisen suorittaja, kasvattaja tms. Millaista vuorovaikutusta tavoitteelliseen toimintaan (ed. ruudun asiat) sisältyy? (sosiaalista, välineellistä tms.)

Rinnastus / Integrointi

Tämä on muistilista opettajalle, mikäli jokin oppitunnin aikana ilmituleva asia liittyy johonkin muuhun kuin suoraan ko. tunnilla käsiteltävään aiheeseen. (esim. samaan aikaan eri aineissa opiskeltavat asiat, ajankohtaiset tapahtumat, ym. Auttaa motivoimaan)

Oppilaan ymmärtämisen varmistaminen (arvioitava toiminta)

Opettaja kirjaa tähän asiat, joilla hän varmentaa oppilaan ymmärtämisen tason. Arviointi kohdistuu yleensä siihen toimintaan, jolla myös samalla varmistetaan, että oppilas on ymmärtänyt opetetun asian. (Jos mahdollista, käytettävä mahdollisimman paljon formatiivista itse- ja vertaisarviointia.)

Eriyttäminen

Opetuksen sisällöllinen/määrällinen/ ajallinen eriyttäminen. Erityishuomiota tarvitsevien oppilaiden huomiointi.

Kotitehtävät

Mahdolliset kotitehtävät

Oma arviointi

Oma arviointi kyseisen oppitunnin onnistumisesta kirjataan kohta kohdalta omalle paperille. Kiinnitettävä huomiota erityisesti tavoitteiden ja toiminnan välisen suhteen toteutumiseen sekä siihen, löydettiinkö tutkimusongelmiin asianmukaiset ja kaikkia osapuolia tyydyttävät vastaukset. (Itse oppimisprosessi on kuitenkin etusijalla oman työn arviointia toteuttaessa)

Taulun tms. käyttö

Kirjataan kaaviot omalle paperille

Hulkkonen&Korhonen SOKL2007